

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Педагогіка
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Рівень освіти перший (бакалаврський)

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Освітня програма: Середня освіта: природничі науки.

Рік навчання: 1-й Семестр: 2-й

Кількість кредитів (годин): 6 (180 год.: 30 - лекції; 40 - семінарські/
практичні/лабораторні/індивідуальні; консультації – 2 год; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle/ Google Classroom:

Консультації: згідно затвердженого графіку.

2. Інформація про викладача

ПІБ: Рашидов Сейфулла Фейзуллайович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор педагогічних наук, професор

Кафедра: загальної педагогіки та спеціальної освіти

Робочий e-mail: seifulla.rashydov@gmail.com

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Педагогіка» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 014 Середня освіта. Освітньої програми «Середня освіта. Природничі науки» та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до державного стандарту підготовки бакалавра зі спеціальності 014 «Середня освіта».

На сучасному етапі актуальними є адаптація першокурсників до умов навчання у вищому педагогічному закладі освіти, розкриття перед студентами перспективи і шляхів оволодіння професійною діяльністю, теоретичне та практичне опанування студентами основ професії вихователя дошкільного навчального закладу.

Вивчення курсу сприятиме розвитку раціонального творчого мислення, розв'язання наукових проблем, що постають у процесі наукових досліджень, виконанню курсових робіт.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: головні положення сучасної педагогіки; формування педагогічної позиції щодо процесу навчання особистості; набуття досвіду володіння сучасними педагогічними технологіями; засвоєння форм і методів групової

педагогічної діяльності; упровадження дидактичних знань та способів діяльності на практиці.

Метою дисципліни «Педагогіка» є формування системи знань, умінь, навичок з навчання й виховання учнів, обґрунтування шляхів і умов ефективного впливу на їх особистісний розвиток, необхідних для ефективної діяльності педагогів у дошкільних закладах..

Передумови для вивчення дисципліни – для вивчення дисципліни є цикл теоретичних та практичних дисциплін: «Загальна педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Історія педагогіки», «Педагогічна майстерність», «Психологія» тощо.

Міждисциплінарні зв'язки основи філософських знань, психологія, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка» є:

- надання студентам знань теоретичних положень педагогіки;
- систематизація способів засвоєння, відтворення і тлумачення основних понять педагогіки;
- практичне оволодіння технікою керівництва процесом навчання й виховання;
- оволодіння ефективними шляхами впливу на розвиток особистості;
- формування професійно-педагогічної позиції, потреби у самовдосконаленні;
- формування освіченої, творчої особистості майбутнього педагога.

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» студенти мають навчитися організовувати власну професійну діяльність на сучасних педагогічних засадах. Вони повинні вміти:

- здобувати необхідні знання філософських основ педагогіки, дидактики, теорії і практики виховання, школознавства, педагогічної майстерності;
- застосовувати набуті знання, розв'язуючи професійно орієнтовані завдання;
- проектувати цілі власної майбутньої професійної діяльності, розробляти програми їх досягнення;
- розробляти і здійснювати програму самовдосконалення, самоосвіти.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Педагогіка як наукова галузь

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): Визначення сутності педагогіки в системі гуманітарних наук. Об'єктивні соціально-економічні передумови виникнення й розвитку педагогічної теорії. Об'єкт, предмет педагогіки. Функції педагогіки: фундаментальна та прикладна, рівні їхньої реалізації. Основні категорії педагогічної науки: виховання, освіта та навчання.	1. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Педагогіка. Навч. посіб./ І.П. Анєнкова, А.М. Байдан, В.М. Русова – К.: Каравела, 2018. 2. Волкова Н.П. Педагогіка. Навч. посіб./ Н.П. Волкова – К.: Академія, 2012. 3. Главацька О.Л. Основи самовиховання особистості: Навч. посіб. / О.Л. Главацька - К.: Каравела, 2018. 4. Буркова, Л. В. (2011). <i>Теоретико-методологічні засади застосування інноваційних технологій у підготовці фахівців соціономічних професій у вищій школі</i> . Автореф. дис. ... д-ра пед. наук. 13.00.04. КНУ ім. Т. Шевченка.

<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет педагогіки та її завдання. 2. Категорії педагогіки 3. Система педагогічних наук. 4. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 2. Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 3. Конвенція ООН про права дитини // http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021
<p>Завдання для самостійної роботи: Визначить сутність поняття „педагогіка”, її предмет, об’єкт, функції та завдання. Основні категорії науки. Схарактеризуйте міжпредметні зв’язки педагогіки з іншими науками. Визначить систему педагогічних наук. Окресліть основні віхи становлення педагогіки як науки. Дайте характеристику українській народній педагогіці.</p> <p><u>Робота зі словником:</u> педагогіка, виховання, навчання, освіта, розвиток, формування.</p> <p><u>Робота з першоджерелами:</u> підготуйте 3 бібліографічні картки з додаткової літератури з теми заняття. Складіть схему лекції.</p>	<p>Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-тє вид., випр.. – К.: Світич, 2009. – 430 с.</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ, – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.</p> <p>Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Труханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку</p>

Тема № 2. Система педагогічних наук

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Педагогіка як розгалужена система наукових знань. Філософія виховання як фундамент педагогіки. Історія педагогіки. Загальна педагогіка та її основні розділи. Галузі педагогіки: дошкільна та шкільна педагогіка; педагогіка вищої школи; соціальна педагогіка; дефектологія (сурдопедагогіка; тифлопедагогіка; олігофренопедагогіка); методики викладання. Зв'язок педагогічної науки з іншими науками про людину. Взаємодія педагогічної теорії й практики. Демократичні й гуманістичні тенденції в розвитку педагогічного знання. Загальні засади побудови системи освіти в Україні. Заходи, які суттєво вплинули на збереження та розвиток вітчизняної системи освіти. Структура системи освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18. - <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21. - <i>Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л.</i> Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47. - <i>Мойсеюк Н. Є.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11–40.

в Україні. Законодавча та нормативна база національної освіти.	
<p>Семінарське заняття (4 год.): Педагогіка як розгалужена система наукових знань. Філософія виховання як фундамент педагогіки. Історія педагогіки. Загальна педагогіка та її основні розділи. Галузі педагогіки: дошкільна та шкільна педагогіка; педагогіка вищої школи; соціальна педагогіка; дефектологія (сурдопедагогіка; тифлопедагогіка; олігофренопедагогіка); методики викладання.</p>	<p>1. Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 2. Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 3. Конвенція ООН про права дитини // http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Предмет і завдання педагогіки (занотувати міркування видатних педагогів про педагогіку як науку, мистецтво чи технологію, значення педагогічної науки у формуванні особистості дитини, роль педагогічної теорії у діяльності педагога у дошкільному закладі; скласти опорні схеми співвідношення основних категорій загальної педагогіки).</p>	<p>- <i>Стельмахович М. І.</i> Українська народна педагогіка. Київ : ІЗМН, 1997. С. 53–70. - <i>Фіцула М. М.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-е. Київ : Академвидав, 2007. С. 330–393.</p>

Тема № 3. Сутність, закономірності, принципи, методи виховання

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Виховання, як педагогічна категорія. Виховання і психічний розвиток людини. Особливості виховного процесу. Закономірності, принципи, методи виховання. Організаційні форми виховної роботи. Самовиховання. Перевиховання. Взаємодія закладів освіти та сім'ї у вихованні молоді. Врахування закономірностей та психологічних механізмів особистісного розвитку при проведенні виховної роботи.</p>	<p>Гриців Т., Батрин В. Українська система виховання на засадах народної педагогіки : навч.-метод. посіб. для позакл. роботи в шк. – Чернівці : Народознав.-просвітн. центр "Факел Марії", 2013. – 263 с. Декларація прав дитини // Відродження. – 1999. - № 1. – С. 18. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). – К., 1994. – 62 с.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання: а) методи формування свідомості особистості; б) методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки; в) методи стимулювання діяльності і поведінки; г) методи контролю у вихованні. Поняття про форми виховання. Підходи до їх класифікації. Основні напрями виховання.</p>	<p>- Кічук, Н.В. (2001). <i>Освіта у сучасному світі (порівняльний контекст)</i>: Навч. пос. для студ. пед спеціальностей. Ізмаїл. ІДП. - Поліщук В.А. <i>Професійна підготовка фахівців соціальної сфери. Зарубіжний досвід</i>. Навчальний посібник. Тернопіль. Богдан. 2003.</p>

<p>Завдання для самостійної роботи: Підготувати реферат (теми за вибором). Філософські основи педагогіки (занотувати міркування видатних педагогів про особистість учителя; спроектувати філософські концепції і системи на педагогічну науку; добір бібліографії до теми).</p> <p>На основі аналізу підрозділу 5 «Виховання на цінностях» Концепції «Нова українська школа» визначте, які цінності є визначальними у змісті виховання.</p>	<p>Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-тє вид., випр.. – К.: Світич, 2009. – 430 с.</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.</p> <p>Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Труханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку</p>
--	--

Тема № 4. Основні напрями виховання

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.): Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості дитини. Основні напрями виховання. Національне виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Ієрархія виховних цілей. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання. Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Взаємозв'язок діяльності, спілкування і розвитку особистості. Суть, зміст, мета і види діяльності. Спілкування і його значення в розвитку особистості.</p>	<p><i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12.</p> <p>- <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18.</p> <p>- <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21.</p> <p>- <i>Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л.</i> Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47.</p> <p>- <i>Мойсеюк Н. Є.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11–40.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Патріотичне виховання. Громадянське виховання. Правове виховання. Моральне виховання. Екологічне виховання. Статеве виховання. Екологічне виховання. Трудове виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання. Взаємозв'язок основних напрямів виховання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / А. І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2013. - 486 с. - (Вища освіта XXI століття). - Лірук Н. Проблема збереження і зміцнення здоров'я педагога / Н. Лірук // Урядовий кур'єр. - К., 2012. - № 28 / 12 лют./ - С. 30-32. - Мазоха Д. С. Педагогіка : навчальний посібник / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.

<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйте колективну (2–3 студенти) презентацію на одну з поданих нижче тем (за Вашим вибором):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Порівняйте системи виховання й освіти в Київській Русі та в країнах середньовічної Європи. - Роль братських шкіл у розвитку освіти та педагогічної думки в Україні та Європі. - Козацька педагогіка як унікальне явище світової педагогічної думки. - Складіть 10 правил окремо для матері і батька, яких, на Ваш погляд, необхідно дотримуватися в сімейному вихованні. 	<ul style="list-style-type: none"> - Кічук, Н. (2017). Нова вітчизняна школа: актуалізація педагогічних інновацій у підготовці конкурентноздатного фахівця. <i>Актуальні проблеми професійного розвитку фахівців соціономічної сфери в системі неперервної освіти</i>. Зб. наук. пр. за мат. Міжн. наук.-практ. конф. Ізмаїл. РВВ ІДГУ, 50-53. 1. Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 2. Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 3. Конвенція ООН про права дитини
---	---

Тема № 5. Предмет і основні категорії дидактики

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): Дидактика як галузь педагогіки, її виникнення і розвиток. Об'єкт дидактики. Предмет дидактики. Завдання, які вирішує дидактика. Основні функції дидактики. Категорії дидактики. Чинники, які сприяють розвитку дидактики як науки.</p>	<p>✓ <i>Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі.</i> (2007). Монографія. За ред. Н. В. Кічук. Ізмаїл/ ІДГУ.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Двосторонній характер процесу навчання. 2. Протиріччя як рушійні сили процесу навчання, 3. Функції процесу навчання 4. Етапи та рівні засвоєння знань. 5. Формування умінь та навичок. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18. - <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21. - <i>Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л.</i> Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47. - <i>Мойсеюк Н. Є.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11–40.
<p>Завдання для самостійної роботи: Проаналізуйте пораду 51 з книги В. О. Сухомлинського "Сто порад учителям". Визначте умови, за яких виховання стає вирішальним чинником розвитку дитини в сучасних умовах.</p>	<p><i>Сухомлинський В. О.</i> Сто порад учителям (порада 51). Вибр. твори в 5-и т. Т. 2. Київ : Рад. школа, 1977. С. 532–535.</p>

Тема № 6. Структура та організація процесу навчання.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.): Сутність процесу навчання. Навчання як об'єкт психологічного та дидактичного осмислення. Складові процесу навчання. Бінарний характер процесу навчання. Завдання, які необхідно вирішувати в процесі навчання. Основні функції процесу навчання. Суперечності процесу навчання. Основні компоненти процесу навчання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Барбашова І.А Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І. А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с. - Барбашова І. А Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І. А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 126 с.
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчання як педагогічний процес та його сутність. 2. Основні функції навчання - освітня, виховна й розвивальна. Основні складові навчального процесу: <ul style="list-style-type: none"> - Мета навчання. - Завдання навчання. - Зміст освіти (навчання). - Методи навчання. - Засоби навчання. - Форми організації навчання. - Результати навчання. - Принципи навчання. 	<p>Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14</p> <p>Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18</p> <p>Конвенція ООН про права дитини// http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_021</p> <p>Зайченко І.В. Педагогіка. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.</p> <p>Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. – К.: Вища школа, 2005. – 343 с.</p> <p>Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. – К.: Знання 2008. – 415с.</p> <p>Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання – Прес, 2008. – 418с.</p> <p>Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. – 400с.</p> <p>Кукушкин В.С. Введение в педагогическую деятельность: Учебн. пособие. Серия «Педагогическое образование». – Ростов н/Д: Изд. центр «МарТ», 2002. – С. 11-44, 131-146.</p> <p>Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.</p> <p>Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Кондор, 2007. – 656 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Педагогічний процес як система (занотувати міркування видатних педагогів про цілісність та особливості організації педагогічного процесу; змодельовати педагогічну ситуацію; підібрати декілька педагогічних ситуацій, які розкривають процес формування у дошкільників певних якостей; добір бібліографії до теми).</p>	<p>Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-те вид., випр.. – К.: Світич, 2009. – 430 с.</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти /Науковий керівник: А. М. Богуш, – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.</p>

	Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Труханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку
Тема № 7. Форми організації навчально-виховного процесу.	
Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.): «Форма організації навчання» як дидактична категорія. Загальна характеристика форм організації навчального процесу. Форми організації навчального процесу у закладах дошкільної та середньої освіти. Форми організації навчального процесу у професійно-технічних навчальних закладах. Форми організації навчального процесу у закладах вищої освіти.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методологічна основа процесу навчання. 2. Характеристика принципів та правил навчання. 3. Нормативні документи змісту освіти. 4. Вимоги до використання методів і засобів навчання. 5. Сучасна система оцінювання знань, умінь та навичок. 	<p>- <i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12.</p> <p>- <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18.</p> <p>- <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21.</p> <p>- <i>Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л.</i> Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Сутність і структура педагогічного процесу. Взаємодія як спосіб організації педагогічного процесу. Педагогічна ситуація – основна одиниця педагогічного процесу. Компоненти педагогічного процесу. Рушійні сили і закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Цілісність педагогічного процесу. Зміст і ефективність педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу.</p>	<p>Зайченко І.В. Педагогіка. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.</p> <p>Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. – К.: Вища школа, 2005. – 343 с.</p> <p>Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. – К.: Знання 2008. – 415с.</p> <p>Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. – 400с.</p> <p>Кукушкин В.С. Введение в педагогическую деятельность: Учебн. пособие. Серия «Педагогическое образование». – Ростов н/Д: Изд. центр «МарТ», 2002. – С. 11-44, 131-146.</p> <p>Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.</p> <p>Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Кондор, 2007. – 656 с.</p>

<p>Завдання для самостійної роботи: Визначте, чи тотожні поняття «навчально-виховний процес», «педагогічний процес», «освітній процес»? Обґрунтуйте свою думку. Доведіть, що процес виховання відрізняється від процесу навчання. Покажіть, що між ними спільного, а що відмінного. Відповідь аргументуйте і стуктуруйте.</p>	<p>1.Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 2.Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 3.Конвенція ООНпроправа дитини //</p>
<p>Тема №8 Педагогічна комунікація</p>	
<p>Лекція (2 год.): Значення педагогічного спілкування як форми контактної педагогічної взаємодії. Функції педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування. Труднощі та бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні. Комунікативна компетентність педагога. Основні стилі педагогічного спілкування. Види конфліктних педагогічних ситуацій. Особливості та ознаки педагогічного конфлікту. Види конфліктних педагогічних ситуацій. Шляхи вирішення педагогічного конфлікту.</p>	<p>- <i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18. - <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21. - <i>Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л.</i> Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47. - <i>Мойсеюк Н. Є.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-є., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11–40.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Мистецтво педагогічного спілкування – вирішальний фактор ефективності педагогічної діяльності. Стадії педагогічного спілкування. Стилi педагогічного спілкування. Технологія формування вмiнь педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії та шляхи його подолання.</p>	<p>Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-тє вид., випр.. – К.: Світич, 2009. – 430 с.</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти /Науковий керівник: А. М. Богуш, – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.</p> <p>Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Труханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Діяльність, спілкування і розвиток особистості дошкільника (пошук та опрацювання наукових статей про особливості організації діяльності та спілкування з дошкільниками (старшої групи); добір бібліографії до теми, написання рефератів і повідомлень.</p>	<p>1.Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14 2.Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18 3.КонвенціяООНпроправа дитини</p>

Тема №9 Управління в галузі освіти.	
<p>Лекція (4 год.) Принципи управління освітою. Структура управління освітою в Україні. Системний підхід до управління педагогічним процесом. Керівна діяльність адміністрації. Система та структура освіти України. Нормативно-правова база у сфері освіти України. Управління в галузі освіти. Керівництво загальноосвітніми навчально-виховними закладами.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Спельмах А.</i> У чому суть керівництва навчальним закладом // Директор школи. Шкільний світ. 2011. № 42. С. 16–24. - <i>Тетерко Т.</i> Модернізація управленческой діяльності // Директор школи. Україна. 2011. №№ 7 – 8. С. 10–13. - <i>Ткаченко Т., Барсукова Л.</i> Інноваційний директор – інноваційна школа // Директор школи. Шкільний світ. 2011. № 44. С. 3–12. - <i>Фіцула М. М.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-е. Київ : Академвидав, 2007. С. 426–464.
<p>Семінарське заняття (4 год.): 1. Система освіти в Україні. Структура освіти України. 2. Основні принципи освіти в Україні. Зовнішні фактори прямого й опосередкованого впливу на розвиток системи освіти в Україні. 3. Нормативно-правова база освіти в Україні. Пріоритетні напрями державної політики у сфері освіти. 4. Сутність понять, «управління», «соціальне управління», «керівництво», «педагогічний менеджмент».</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Галус О. М., Шапошнікова Л. М.</i> Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Київ : Вища школа, 2006. 215 с. - <i>Матвієнко О. В.</i> Стратегії розвитку середньої освіти у країнах Європейського Союзу. Київ : Ленвіт, 2005. С. 112–125. - <i>Модернізація вищої освіти України і Болонський процес</i> // Освіта України. 2004. 10 серпня. - <i>Сбруєва А. А.</i> Порівняльна педагогіка: навч. посіб. Суми : Ред.-вид. відділ СДПУ, 1999. 300 с. - <i>Ченіль М.</i> Порівняльна педагогіка. Дрогобич, 2010. 133 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: На основі аналізу праць В. О. Сухомлинського "Розмова з молодим директором школи" та "Павлиська середня школа" визначте основні засади ефективного управління навчально-виховною роботою в школі.</p>	<p><i>Сухомлинський В. О.</i> Розмова з молодим директором школи // Вибр. твори в 5-и т. Т. 4. Київ : Рад. школа, 1977.</p>
Тема №10 Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності	
<p>Лекція (4 год.) Інновації в освіті. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. Педагогічне новаторство. Критерії педагогічних інновацій. Інноваційне середовище.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Бондар В.</i> Педагогіка і філософія: взаємодія і взаємозв'язок // Вища освіта України. 2002. № 3. С. 9–12. - <i>Волкова Н. П.</i> Педагогіка: навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009. С. 14–18. - <i>Зайченко І. В.</i> Педагогіка: підруч. Вид. 3-є,

	<p>переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. С. 6–21.</p> <p>- Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підруч. Київ : Знання, 2007. С. 43–47.</p> <p>- Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 5-е., доп. і переробл. Київ, 2007. С. 11–40.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Специфіка професійної діяльності педагога. Поняття педагогічної майстерності, характеристика її складників. Основні шляхи формування педагогічної майстерності педагога. Поняття педагогічної техніки вчителя. Характеристика внутрішньої техніки вчителя. Способи формування внутрішньої техніки вчителя.</p>	<p>Закон України «Про дошкільну освіту»// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14</p> <p>Закон України «Про вищу освіту»// http://zakon0.rada.gov.ua/laws/1556-18</p> <p>Конвенція ООН про права дитини // Зайченко І.В. Педагогіка. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.</p> <p>Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. – К.: Вища школа, 2005. – 343 с.</p> <p>Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. – К.: Знання 2008. – 415с.</p> <p>Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. – 400с.</p> <p>Кукушкин В.С. Введение в педагогическую деятельность: Учебн. пособие. Серия «Педагогическое образование». – Ростов н/Д: Изд. центр «МарТ», 2002. – С. 11-44, 131-146.</p> <p>Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.</p> <p>Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Кондор, 2007. – 656 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: У чому, на Вашу думку, полягає головна функція освіти в суспільстві? Проаналізуйте підходи авторів різних підручників, навчальних посібників з педагогіки до визначення її об'єкта та предмета. Що є спільним у цих визначеннях?</p>	<p>Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононко. – 3-тє вид., випр.. – К.: Світич, 2009. – 430 с.</p> <p>Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.</p> <p>Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Труханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку</p>

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на лекційних і семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використував надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущене заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності в ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає теоретичне запитання та практичне завдання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ підготовки фахівців для вищої освіти у зарубіжжі, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі розробки авторських програм навчальних дисциплін.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Визначте принципи підготовки фахівців для вищої освіти у зарубіжних країнах.
2. Продемонструйте фрагмент інтерактивного практичного заняття програмою підготовки магістрів у закладах вищої освіти Німеччини.

Форма підсумкового контролю

Екзамен (проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями).

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль) – за результатами відповідей на екзамені
------------------------------------	--	---	---

Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)
-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Анотування наукових статей	5
Реферат	5
Розробка соціально-педагогічного проекту	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей* є вміння здобувача стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *проекту* є здатність здобувача визначити тему, мету, етапи проектування, способи оцінки результатів проектної діяльності майбутніх фахівців. Критеріями оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді здобувача за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

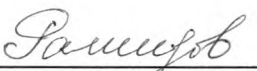
Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність до критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється в усній формі. Здобувачі освіти готуються до екзамену за переліком орієнтовних питань.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та екзаменаційного контролю.

Викладач

(підпис)

Рашидов С.Ф.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти

протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Звекова В.К.
(ПІБ)